

הכינו את כיתות הכוננות בכל הארץ

written by דוד מ' וינברג | 04.01.2024

ב"שבת השחורה" של ה-7 באוקטובר, יום שמחת תורה, פרצו כ-3,000 מחבלים פלסטינים את גדר הגבול של עזה ב-29 נקודות, ופלטו ליישובים ישראלים סמוכים כדי לבצע בהם טבח המוני. לוחמי החמאס היו חמושים מכף רגל ועד ראש, והצליחו לחדור עד לעיר אופקים. החיילים והאזרחים הישראלים שהיו זמינים במקום היו מעטים ודלים בנשק, אולם לחמו נואשות ובגבורה עד שהגיעה תגבורת, ברוב המקרים מאוחר מדי.

לאורך גבולותיה הצפוניים, המזרחיים והדרומיים של ישראל, וסמוך לקו הירוק שחוצה את מרכז הארץ, וכן ביהודה ושומרון ובסביבת ירושלים, ישנם עוד מאות ערים, יישובים, כפרים וקהילות הנתונים לאיום דומה. הם חשופים מדי, לא מוגנים דיים ולא ערוכים מספיק.

לכן, הצורך לאמן ולצייד בהיקף נרחב כיתות כוננות אזרחיות לשעת חירום בכל מקום בארץ חיוני ודחוף מתמיד. לשם כך נדרשות הן השקעה ממשלתית והן התגייסות אזרחית של מתנדבים.

האיום הוא אמיתי. חמאס בסך הכול הקדים את חיזבאללה, שכן ידוע שהארגון הלבנוני מתכנן זה שנים פלישת ענק דומה לצפון ישראל. הצבא הירדני מתאמן כבר חודשים בתמרונים התקפיים ממש על גבול נהר הירדן, וערביי ישראל התפרעו בעבר וחסמו צירים מרכזיים בנגב ובגליל, כשהם גורמים למצור על ערים ישראליות-יהודיות.

מבין כלל האיומים, הגדול ביותר הוא הסכנה הנשקפת מפשיטה של המון פלסטיני על התנחלויות ביהודה ושומרון ועל יישובים לאורך הקו הירוק במרכז הארץ, כמו אלה שבעמק חפר. לא מדובר בתרחיש דמיוני, אלא בסכנה ברורה ונוכחת.

בתשעת השבועות שחלפו מאז פתח חמאס במתקפה ופלש לישראל מרצועת עזה, אירעו 1,388 פיגועים של פלסטינים ביהודה ושומרון, מתוכם 569 יידיים אבנים, 287 פיגועים עם חומרי נפץ, 143 בקבוקי תבערה ו-70 אירועי ירי מרכב נוסע. מאז ה-7 באוקטובר נרצחו בשטחי יהודה ושומרון שלושה ישראלים (אזרח, חייל ושוטר מג"ב), ולפחות 52 ישראלים נפצעו.

(התקשורת הבינלאומית לא סיקרה כמובן דבר מכה. כמו סוכנויות האו"ם המוטות וארגונים עוינים של "זכויות אדם" כביכול, גם התקשורת אובססיבית רק ל"אלימות מתנחלים" נגד פלסטינים, שכמעט אינה קיימת.)

על פי העיתונאי והחוקר נדב שרגאי, ברשות הפלסטינית עצמה נערכים לקרב מול ישראל, ממש מתחת לאף שלנו. תרחיש שלפיו כוחות הביטחון של הרשות הפלסטינית מפנים את הנשק שבידיהם נגד חיילי צה"ל ואזרחים ישראלים קורם עור וגידים במהירות.

מתחילת 2023 נרשמו עשרות פיגועים נגד כוחות צה"ל והאוכלוסייה האזרחית ביהודה ושומרון

שמאחוריהם עמדו שוטרים פלסטינים, אנשי הביטחון המסכל הפלסטיני, או אנשי יחידות אחרות של הרשות.

תמונה דומה עולה גם בנוגע לפעילות נגד טרור. כחלק משורה של פעולות מוצלחות שביצעו צה"ל ושב"כ נגד אנשי חמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני במהלך השנה האחרונה, נהרגו גם עשרות "לוחמים" של הפת"ח. מדובר במעורבות של גדודי חללי אל-אקצא של הפת"ח, שמאז 2021 שבו להתחמש, ולפני הטבח של ה-7 באוקטובר ביישובי עוטף עזה השמיעו קריאה מפורשת להרג המוני של יהודים ישראלים.

מאז פרוץ המלחמה הנוכחית נעצרו ביהודה ושומרון כ-2,200 פלסטינים, מתוכם 1,100 פעילים או טרוריסטים המזוהים עם חמאס. אין מידע זמין לגבי ההשתייכות הארגונית של שאר העצורים.

צלילה של שרגאי לעומק הדיווחים בצד הפלסטיני מבהירה שלצד חברי הג'יהאד האסלאמי ו"בלתי מזוהים", רבים מהם משתייכים לארגונים המזוהים עם הפת"ח, שהוא הלב הפועם של הרשות הפלסטינית ושל מנגנוני הביטחון שלה.

ישראל מטשטשת או מסתירה מידע זה, מכיוון שהיא שואפת לשמר את המעט שנותר משיתוף הפעולה הביטחוני עם מנגנוני הביטחון הפלסטיניים, ולמנוע פיגועים של אנשי ביטחון נוספים מתוכם.

אבל כפי שהראה מכון המחקר "מבט לתקשורת הפלסטינית", הרשות הפלסטינית עצמה אינה עושה ניסיון להסתיר את המעורבות המסלימה של "שאהידים" מטעמה בהתקפות על ישראלים. למעשה, היא מתגמלת אותם בקצבאות במתכונת "תשלום לפי רציחות", ובהלוויות צבאיות רשמיות. הצהרות התומכות בטבח ב-7 באוקטובר וברצון מפורש לבצע טבח דומה ביהודה ושומרון הפכו במהלך החודשיים האחרונים לדיון מקובל באמצעי התקשורת שבשליטת הרשות, כאשר בכירי הרשות מצטרפים גם הם לשיח המתלהם. הרשתות החברתיות הפלסטיניות מוצפות בסרטוני AI של מתקפות טרור שבהן המון פלסטיני פולש לתוך התנחלויות בשומרון, באופן המחקה את המתקפה על עוטף עזה.

ואי אפשר להתעלם מהתרגילים הצבאיים ההתקפיים, שלא ניתן לטעות בהם, שעורכים בשבועות האחרונים גדודים של כוחות הביטחון הפלסטינים, המונים כיום 45,000 איש. מדובר בתרגילים לכיבוש מתקנים והסתננות להתנחלויות, פלישות קומנדו לשטח עירוני וכד'. זה רחוק מאוד מ"המשטרה החזקה" שחזו הסכמי אוסלו, שמטרתה להבטיח רק "סדר ציבורי וביטחון פנים".

ניתוח שערכו הפרופסורים קובי מיכאל וגבי סיבוני ממכון משגב לביטחון לאומי ואסטרטגיה ציונית מעריך כי ערים ויישובים ישראלים זקוקים לכיתות כוננות מיומנות, מקצועיות ומצוידות היטב, עם יכולת להדוף פולשים לפרק זמן של עד שש שעות (זמן הגעת כוחות צבא ומסוקים). החוקרים עורכים מיפוי וסיווג ראשוניים של ערי ישראל לפי רמת האיום המידי עליהן, והערכה גסה של מבנה הכוח הנדרש.

האלוף במיל" עוזי דיין, לשעבר סגן הרמטכ"ל ומפקד פיקוד מרכז, כתב באופן דומה על הצורך בפיתוח "יכולות הגנה אקטיביות" להתנחלויות, ואפילו לערים ישראליות של "טרור 67", כמו כפר סבא וראש העין, לצורכי מגננה ראשונית, ובכלל זה אימונים משמעותיים ושילוב הדוק בתכנון ההגנה של צה"ל.

כאמור, מהלך כזה יחייב השקעה ממשלתית ניכרת, אך גם התגייסות אזרחית של מתנדבים. מהיכן יגיעו כל המתנדבים? ובכן, תשובה חלקית לכך אמורה להיות, צריכה להיות, ואני מקווה שתוכל להיות? מהקהילה החרדית, שעד כה סירבה לכל צו גיוס או שירות לאומי.

דיווחים מדיווחים שונים מצביעים על כך שיש התעוררות של רצון, לפחות בשולי החברה החרדית, לתרום לנטל הביטחון הלאומי בהגנה על הקהילות החרדיות עצמן, וגם על הציבור בכלל.

בשקט בשקט קמו יוזמות שונות לשילוב גברים חרדים במגוון יכולות הגנה וסיוע, החל מכיתות כוננות ועד לשירותי כבאות והצלה, ומפיקוד העורף ועד לשירותי חירום רפואיים כמו זק"א, ארגון הצלה ומד"א? שם כבר השתלבו גברים חרדים במספר לא מבוטל.

האתגר הוא להפוך שירות כזה למקובל ול"מקור לכבוד" בחברה החרדית. יש הטוענים שהדרך לעשות זאת היא באמצעות הרפיית התביעה והלחץ על גברים חרדים להתגייס גיוס פורמלי ו"ללבוש מדים", ובמקום זאת להסתפק בהתנדבות של מי שמוכן, בהדרגה וללא מדים רשמיים, להשתלב במסגרות הביטחוניות ה"רכות" שתוארו לעיל.

(אף אחד אינו טוען שמצב כזה יהיה הוגן או שוויוני בהשוואה לנטל הגיוס שעל החברה הישראלית הלא-חרדית, אלא רק שזה מה שריאלי עכשיו).

הצלחה במאמצים הללו, שלעניות דעתי חשובים מאין כמותם, מצריכה מנהיגות נבונה ומרחיקת ראות, הן ממנהיגי הממשלה והן ממנהיגי העדה החרדית.

ובכל מקרה, הצורך בהקמת כיתות כוננות מיומנות היטב בכל חלקי הארץ צריך להיות ברור היטב, ולהיעשות הרבה לפני שאויבים נוספים של ישראל יקומו לחקות את מתקפת חמאס.

פורסם ב-זמן ישראל 03.01.2024